Sáttmáli

fyri hjálparfólk

millum

Føroya Pedagogfelag

og

Fíggjarmálaráðið
og Kommunala Arbeiðsgevarafelagið

2023-2026

Innihald

§ 1. Sáttmálaøki 1
§ 2. Setanartreytir 1
§ 3. Lønir 1
§ 4. Starvsaldur 1
§ 5. Samsýning/Løn fyri ólagaliga arbeiðstíð 2
§ 6. Arbeiðstíð 2
§ 7. Eftirløn 2
§ 8. Felagslívstrygging 3
§ 9. Eftirsitiløn 3
§ 10. Frídagar 3
§ 11. Frítíð 3
§ 12. Gjald fyri summar- og feriulegur 3
§ 13. Barnsferð 3
§ 14. Tíma- og dagpeningur og endurgjald fyri koyring 4
§ 15. Skeiðsluttøka 4
§ 17. Sjúka 4
§ 18. Uppsøgn 5
§ 19. Gerðarrættur 5
§ 20. Álitisfólkaskipan 5
§ 21. Setanarbræv - Starvslýsing 5
§ 22. Tímalønt hjálparfólk 6
§ 23. Farloyvi 7
§ 24. Gildi sáttmálans 7
Fylgiskjøl 8
Starvsfólkapolitikkur 8

§ 1. Sáttmálaøki

Hesin sáttmáli fevnir um hjálparfólk, ið starvast hjá kommununum, hjá landinum og á sjálvsognarstovnum.
Stk. 2. Felagið hevur samráðingarrættin viðvíkjandi øllum fakligum viðurskiftum hjá limunum.

§ 2. Setanartreytir

Fyri at verða settur í starv skal viðkomandi hava fylt 18 ár.

§ 3. Lønir

Hjálparfólk, sum ganga eftir hesum sáttmála, verða lønt eftir lønartalvum galdandi fyri henda sáttmála.
Stk. 2. Hjálparfólk, ið arbeiða á dagstovnum, sum eru riknir sambært dagstovnalógini, verða lønt á lønarstigunum 2-8.
Stk. 3. Onnur hjálparfólk og hjálparfólk, ið sita í stuðulspedagogstørvum, verða lønt á lønarstigunum 3-9. .
Stk. 4. Hjálparfólk á dagstovnum, ið sita fyribils við pedagogiskari ábyrgd lønt á lønarstigunum 6-9. Frá 1. juli 2024 verða hesi lønt á lønarstigunum 6-10 og fylgja annars sáttmálanum fyri sáttmálasettar pedagogar, tó undantikið greinina um eftirløn. Hjálparfólk við pedagogiskari ábyrgd, sum hava staðið 2 ár ella longri á stig 9 verða flutt á stig 10.
Hesi hjálparfólk fylgja sáttmálanum fyri sáttmálasettar pedagogar, tó undantikið greinina um eftirløn.
Ta pedagogisku ábyrgdina skal arbeiðsgevarin geva einum hjálparfólki, tá ið tað normeraða pedagogstarvið er ikki sett.
Um pedagogur síðani verður settur í starvið, skal tað hjálparfólkið, ið hevur ta pedagogisku ábyrgdina, ikki sigast úr starvi grundað á, at pedagogur verður settur. Uppsøgnin skal fremjast eftir lógligum uppsagnartreytum.

Stk. 5. Námsfrøðiligir atstøðingar ganga stigini 6-11. Frá 1. januar 2024 verða hesi lønt á lønarstigunum (9 – 14).
Námsfrøðiligir atstøðingar, sum eru í starvi *varðveita sín starvsaldurdag og flyta yvir í nýggju skalagongdina soleiðis, at tann sum er á stig:*

- *6 flytur á stig 9*
- *7 flytur á stig 10*
- *8 flytur á stig 11*
- *9 flytur á stig 12*
- *10 flytur á stig 13*
- *11 flytur á stig 14*

Stk. 6. Tey, sum arbeiða meira enn avrádda tímatalið, t.v.s. meirarbeiði, men styttri enn til eina og hvørja tíð galdandi fulla arbeiðstíð, verða lønt við 1/2080 av árslønini, fyri hvønn tíma. Fyri úrtíðartímar verða 50% løgd afturat áður nevndu upphædd.

§ 4. Starvsaldur

Starvsaldur er 2 ár á hvørjum stigi.

Stk. 2. Starvsaldurin er tann tíð, viðkomandi hevur arbeitt við pedagogiskum arbeiði í minst 15 tímar um vikuna og rundað uppeftir til heilar mánaðir. Um hjálparfólk kann prógva 59 tímar arbeiði í einum mánaði, so telur tað við í starvsaldrinum. *Broytingin í starvaldurviðurskiftunum hjá tímaløntum hjálparfólkum á kommunala sáttmálaøkinum er galdandi frá 1. januar 2025.*
Stk. 3. Hjálparfólk, ið verða sett í starv í hægri lønarflokki enn í starvinum frammanundan, fáa við setanina starvsaldur ið svarar til, at viðkomandi verður lønt eftir næsta hægri lønarstigi í nýggja lønarflokkinum. Starvsaldur verður annars soleiðis, at starvsfólk koma beinanvegin á eitt lønarstig, sum tryggjar, at tey nú og framyvir koma at fáa eina flokking, sum liggur hægri enn flokkanin í tí lægra flokkaða starvinum.
Stk. 4. Tá ið hjálparfólk fer úr starvi, hevur setanarstaðið skyldu at útskriva lønar- og tænastualdurskort.

§ 5. Samsýning/Løn fyri ólagaliga arbeiðstíð

Gjøldini fyri ólagaliga arbeiðstíð verða latin sum ásett í lønartalvuni og í talvuni um gjøld fyri ólagaliga arbeiðstíð, ið verður løgd sum fylgiskjal til sáttmálan
Stk. 2. Fyri arbeiði sunnu- og halgidagar og serstakar frídagar verður latið ½ tími frítíð fyri hvønn arbeiðstíma. Um starvsfólk sjálvt ynskir, at so skal vera, og arbeiðið eftir ætlan viðkomandi stovns loyvir hesum, tá skal tað bera til, at starvsfólkið ístaðin fyri avspáking fær útgoldið frítíðina við vanligari tímaløn.
Stk. 3. Harumframt verða tær somu reglur viðvíkjandi avspáking fyri ólagaliga arbeiðstíð at galda, sum eru galdandi fyri tænastumannasettar pedagogar.
Stk. 4. Partarnir eru samdir um, at í sambandi við avspákingartímar fyri kvøld-, náttar-, leygardags-, sunnudags- og halgidagsarbeiði og arbeiði serstakar frídagar, skulu starvsfólk hava somu rættindi til hesar tímar undir feriu, sum starvsfólk innan heilsuverkið.
Stk.5 Hjálparfólk innan dagstovnaøkið, sum arbeiða mánadag til fríggjadag, ið fáa álagt arbeiðið leygardag, sunnudag ella á serstøkum frídegi fáa goldið + 100 %.

§ 6. Arbeiðstíð

Full arbeiðstíð er 40 tímar um vikuna.

§ 7. Eftirløn

Fyri hjálparfólk, sum starvast minst 15 tímar um vikuna, er eftirlønargjaldið 12 %.Fyri hjálparfólk, sum starvast minst 15 tímar um vikuna, er eftirlønargjaldið 13%, og er galdandi frá 1. januar 2025.

Arbeiðsgevarin rindar eftirlønargjald.
Upphæddin fer í eftirlønarskipan, sum partarnir gera serstaka semju um.
Fyri tey yvir 60 – ella sum vegna heilsu – ikki kunna koma í eftirlønarskipanina, gera partarnir eina uppsparingarskipan ella líknandi.
Stk.2. Parttíðarsett, ið arbeiða yvir ásettan norm, hava rætt til eftirløn av meirarbeiðstímum, tó í mesta lagi svarandi til lønina til fullan mánaðarnorm.

§ 8. Felagslívstrygging

Stovnurin flytur vegna mánaðarlønt starvsfólk hvønn mánaða av lønini eina upphædd, ið pedagogfelagið ásetur, til eina felags lívstrygging. Hetta er tó ikki galdandi fyri starvsfólk sum eru 67 ár og eldri. Fyri limir, ið eru tímaløntir, er tryggingarskipanin sjálvboðin.
Stk. 2. Peningurin skal flytast í ein grunn, sum Føroya Pedagogfelag umsitur. Saman við flytingini skulu fylgja upplýsingar um navn, føðingardag, bústað og nær viðkomandi er komin í starv.

§ 9. Eftirsitiløn

Tá ið starvsfólk, sum er lønt eftir hesum sáttmála, doyr, meðan tað er í starvi, eigur eftirsitandi hjúnarfelagi/sambúgvi ella børn undir 18 ár, sum tað hevur skyldu til at uppihalda, rætt til løn í mun til uppsagnartíðina, minst 3 mánaðir, tó hægst í 6 mánaðir.
Stk. 2. Eftirsitiløn er tann løn, sum viðkomandi hevði. Lønin í mánaðinum tá ið starvsfólk doyr, verður ikki roknað uppí eftirsitilønina.

§ 10. Frídagar

Umframt sunnu- og halgidagar eru at rokna sum serstakir frídagar: Jólaaftan, nýggjársaftan, flaggdagur, ólavsøkudagur, páskaaftan, hvítusunnuaftan, grundlógardagur eftir kl. 12.00 og ólavsøkuaftan eftir kl. 12.00.
Stk 2. Starvsfólk hava herumframt rætt til serstakar frídagar sambært avtalu um serstaka fríviku.

§ 11. Frítíð

Viðvíkjandi rætti til frítíð við løn verða reglurnar í løgtingslóg um frítíð við løn at galda.
Stk. 2. Innvinningarárið er frá 1. apríl til 31. mars.
Stk. 3. Parttíðarsett, ið arbeiða meira enn ásettu tíðina, fáa 12% í frítíðarløn fyri meirarbeiði.
Stk. 4. Frá 1. apríl 2012 verða 12% í frítíðarløn av gjøldum fyri ólagaliga arbeiðstíð goldin í grunn.

§ 12. Gjald fyri summar- og feriulegur

Fyri gerandisdagar verður latin eyka viðbót svarandi til kvøldviðbót fyri 16 tímar um samdøgrið.
Fyri leygar-, sunnu- og halgidagar og serstakar frídagar verður latið tað tvífalda av omanfyri nevndu gerandisviðbót. Treytin fyri at nýta hesa avtalu er, at talan er um eina frammanundan avtalaða og avmarkaða tíð, og tað veruliga er talan um eitt leguuppihald.

§ 13. Barnsferð

Starvskvinna, ið er við barn, eigur at siga stovninum frá í minsta lagi 3 mánaðir fyri metta føðing.
stk. 2. Starvskvinna hevur rætt til barsilsfarloyvi við løn í 4 vikur undan mettari føðing og í 24 vikur eftir føðing, t.e. 28 vikur tilsamans.
stk. 3. Prógvar *starvskvinna* við læknaváttan, at hon er óarbeiðsfør 4 vikur ella fyrr undan mettari føðing, verður hetta roknað sum vanlig sjúka, og starvskvinna hevur tá rætt til løn undir sjúku. Tá ið 4 vikur eru eftir til metta føðing, verður farið frá løn undir sjúku til barsilsfarloyvi við løn, sbr. stk. 2. Samlaða barsilsfarloyvi við løn er framvegis 28 vikur.

stk. 4. Umframt nevndu sømdir kann starvskvinna fáa farloyvi við løn alla viðgongutíðina, um hon við læknaváttan prógvar, at tað fyri fostur ella hana sjálva stendst heilsuvandi av at vera í starvinum.
Stk. 5.
Hendan ásetingin fær gildið fyri børn fødd eftir 1. oktober 2024:
Frá 14. viku eftir føðing kunnu foreldrini býta rættin til barsilsfarloyvi við løn ímillum sín. Hesar 10 vikurnar við løn kunnu liggja innan alt farloyvistíðarskeiðið tó eftir viku 14.
Stk. 6. Starvsfólk, ið ættleiða barn, hava rætt til fráveru við løn í upp til 4 vikur áðrenn, tey fáa barnið, og í 24 vikur tilsamans. Foreldrini kunnu býta rættin til fráveru við løn ímillum sín. Rætturin til fráveru við løn er treytaður av, at ættleiðingarmyndugleikin frammanundan hevur gjørt av, at foreldrini, annað ella bæði, skulu vera heima í sambandi við, at tey fáa barnið. Foreldrini kunnu ikki vera í farloyvi við løn samstundis eftir hesi grein.
Stk. 7. Umframt farloyvi nevnt í stk. 2-6, hava starvsfólk rætt til farloyvi við ongari løn og uttan at missa starvsaldur soleiðis, at samlaða farloyvistíðarskeiðið tilsamans er 52 vikur eftir føðing ella eftir, at tey hava fingið barnið. Tíðarskeiðini eru samanhangandi, og farloyvi eftir hesi grein skal vera avgreitt í seinasta lagi 52 vikur eftir føðing ella eftir, at tey hava fingið barnið.

§ 14. Tíma- og dagpeningur og endurgjald fyri koyring

Samsýning fyri koyring við egnum bili og dag- og tímapeningur verður eftir reglunum í avtalu millum Fíggjarmálaráðið og Tænastumannafelagið.

§ 15. Skeiðsluttøka

Verður starvsfólk álagt at luttaka á skeiði, verður hvør skeiðsdagur at rokna sum vanligur arbeiðsdagur, tó í mesta lagi 8 tímar. Um skeið liggur í vikuskifti ella á føstum frídegi eftir § 16, verður latin tímasamsýning fyri ólagaligu tíðina, sambært serstakari avtalu um gjøld fyri ólagaliga arbeiðstíð
Fyri skeið, sum liggja uttan fyri vanligu arbeiðstíðina, og sum eru ikki áløgd, kann stovnurin lata aðra frítíð tíma fyri tíma í staðin fyri tíðina, ið er nýtt til skeiðsluttøku. Ferðing til og frá skeiði, sum liggja aðrastaðni enn vanliga arbeiðsstaðið, verður roknað í skeiðstíðina.

§ 16. Førleikaviðbøtur

Førleikaviðbót kann latast fyri eftirútbúgving. Hesar viðbøtur eru førleikaviðbøtur og eru knýttar at starvinum. Fyri at kunna fáa førleikaviðbót, skal útbúgvingin verða kravd og eftirútbúgvingin skal verða frá góðkendum útbúgvingarstað. Sjálvt um hjálparfólk hevur tikið meira enn eina eftirútbúgving, so verður bara ein viðbót latin. Er starvið parttíðarstarv, verður viðbótin samsvarandi setanarbrøkinum.

Eftirútbúgving 120 tímar: 750,- kr.
Eftirútbúgving 160 tímar: 1.000,- kr.
Eftirútbúgving 200 tímar: 1.250,- kr.

§ 17. Sjúka

Undir sjúku verður veitt sjúkraløn eftir reglunum í løgtingslóg um starvsmenn.
Stk. 2. Starvsfólk kunnu fáa frí fyrsta sjúkradag hjá børnum teirra.

§ 18. Uppsøgn

Viðvíkjandi uppsagnarfreistum verða reglurnar í løgtingslóg um starvsmenn at galda.
Stk. 2. Ætlar setanarmyndugleikin at siga starvsfólk úr starvi, skal ætlanarskriv um uppsøgn verða latið felagnum og starvsfólkinum til ummælis við minst 14 daga freist, um ikki eymir upplýsingar sambært grein 27 í fyrisitingarlógini ella revsilógini eru í tí (í tí føri fær Føroya Pedagogfelag samstundis fráboðan um, at ætlanarskriv er sent starvsfólkinum).
Stk. 3. Uppsøgn skal verða skrivlig og grundgivin. Stovnurin skal lata Føroya Pedagogfelag avrit av uppsøgnini. Heldur Pedagogfelagið ikki, at grundgevingin er rímilig, kann Pedagogfelagið í seinasta lagi ein mánað aftan á, at tað hevur fingið vitan um uppsøgnina, krevja spurningin viðgjørdan saman við setanarmyndugleikunum og viðkomandi starvsfólki. Koma partarnir ikki ásamt í spurninginum, kann málið leggjast fyri tann í § 18 nevnda gerðarrætt.

§ 19. Gerðarrættur

Ivaspurningar um at tulka sáttmálan verða at leggja fyri Fasta Gerðarrætt.

§ 20. Álitisfólkaskipan

Álitisfólkaskipanin, sum er avtalað millum sáttmálapartarnar, er eisini galdandi fyri hjálparfólk.

§ 21. Setanarbræv - Starvslýsing

Mánaðarlønt starvsfólk fær, í seinasta lagi 14 dagar eftir setanina, setanarbræv. Í setanarbrævinum skal standa:

1. navn og bústaður hjá setanarmyndugleikanum og tí setta,
2. nær setanin tekur við
3. galdandi sáttmáli millum omanfyri nevndu partar at ganga eftir,
4. starvsheiti,
5. byrjanarløn (grundløn umframt fastar viðbøtur og/ella ískoyti),
6. eftirlønargjald,
7. starvsaldur og næstu broytingar í starvsaldri,
8. uppsagnartíð frá arbeiðsgevara og setta,
9. setanarbrotpartur, arbeiðstíð,
10. frítíð við løn og frítíðarískoyti,
11. setanarøki og
12. arbeiðsstaður/staðir í løtuni (fatar arbeiðið um fleiri arbeiðsstaðir, skal verða viðmerkt á hvørjum arbeiðsstaði umsøkjarin hevur høvuðsstarv).

Stk. 2. Tá ið starv er leyst, skal starvið lýsast leyst alment, á ein slíkan hátt, at almenningurin verður kunnugur við lýsingina. (Viðm. Hetta kann gerast við at lýsa í bløðunum, umframt á internetsíðum, ið hava stóra útbreiðslu, ið mun til konkreta málbólkin og har almenningurin kann væntast at vita, at størv verða lýst. Arbeiðsgevarar eiga at senda starvslýsingina til Føroya Pedagogfelag, ið leggur hana á heimasíðu felagsins.)
Tilskilast skal, hvat starvið umfatar, setanarbrot, arbeiðstíð og hvørjum lønarstigum starvið verður lønt eftir. Sama er galdandi, tá ið lýst verður eftir fyribils hjálp. Umsóknarfreistin eigur ikki at vera minni enn 14 dagar. Er talan um nýtt starv, sum higartil ikki er flokkað, skulu sáttmálapartarnir samráðast um flokking, áðrenn starvið verður lýst leyst.
Stk. 3. Arbeiðsgevarin sendir samstundis felagnum avrit av setanarskrivinum, fyri limir í Føroya Pedagogfelag.

§ 22. Tímalønt hjálparfólk

Sum tímalønt verða sett hjálparfólk, sum

a.) í meðal arbeiða minni enn 15 tímar um vikuna ella
b.) ikki vera sett í fast starv, men sum avloysarar undir frítíð, sjúku ella líknandi ella til annað fyribils arbeiði, sum varir minni enn tríggjar mánaðir.
c) Frá 1. februar 2018 verður eftirlønin goldin av tímaløn. Eftirlønargjaldið fylgir bundna eftirlønargjaldinum, ið er ásett í § 2, stk. 1 í eftirlønarlógini (ll. nr. 49/2013), p.t. 10%.

Tímalønt hjálparfólk , sum arbeiða meira enn 59 tímar um mánaðin, fáa sama eftirlønargjald sum fastlønt fyri teir mánaðir, arbeitt verður meira enn 59 tímar um mánaðin.
Viðmerking: Hetta verður avgreitt fyri hvønn mánað sær. *Broytingin í eftirlønarviðurskiftunum hjá tímaløntum hjálparfólkum á kommunala sáttmálaøkinum er galdandi frá 1. januar 2025.*

Tey verða lønt við tímaløn, sum er 1/2080 av árslønini í tíðini 06-17. Fyri kvøld og náttartænastur við 1/1924 parti av árslønini í tíðini 17-06.
Stk. 2. Tímalønt starvsfólk fáa 4% av allari lønini sum samsýning fyri serstakar frí- og halgidagar.
Stk. 3. Tímalønt fáa løn fyri í minsta lagi 2 tímar fyri hvønn dag.
Stk. 4. Fyri tímalønt eru fylgjandi greinar í sáttmálanum galdandi:

§ 1. Sáttmálaøki
§ 2. Setanartreytir
§ 3. Lønir
§ 4. Starvsaldur
§ 5. Samsýning fyri ólagaliga arbeiðstíð.
§ 6. Arbeiðstíð
§ 8. Felagslívstrygging
§ 11. Frítíð
§ 12. Gjald fyri summar- og feriulegur
§ 14. Tíma- og dagpeningur og endurgjald fyri koyring
§ 18 Gerðarrættur
§ 19. Álitisfólkaskipan
§ 22. Gildi sáttmálans

Stk. 5. Uppsøgn

a) Hjá tímaløntum, sum verða sett at arbeiða í meðal minni enn 15 tímar um vikuna er uppsagnarfreistin:
14 dagar uppsagnarfreist teir tríggjar fyrstu mánaðirnar.
1 mánað uppsagnarfreist galdandi frá tí fyrsta í mánaðinum at rokna, tá ið viðkomandi hevur verið í starvi meira enn tríggjar mánaðir.
b) Fyri onnur tímalønt er uppsagnarfreistin 2 dagar fyri hvønn mánað, arbeitt hevur verið, tó í mesta lagi ein mánað.

Føroya Pedagogfelag skal hava boð um uppsøgnina við nágreiniligari grundgeving, og verður uppsøgnin ikki givin, fyrr enn yrkisfelagið innan tvær vikur hevur ummælt uppsøgnina.
Stk. 6. Løn undir sjúku

Tímalønt, sum standa á avloysaralista fáa løn undir sjúku fyri tíðina, sum arbeiðið var ætlað. Er talan um tímalønt hjálparfólk, hava hesi rætt til løn fyri tíðina sum arbeiðið var ætlað, um so er at avloysararbeiðið er byrjað.
Stk. 7. Frammanfyri nevndu ásetingar skulu ikki skerja møgulig rættindi hjá nevndu hjálparfólkum sambært galdandi lóg.
Stk. 8. Viðvíkjandi barnsburði verður víst til lóg um barsilsskipan.

§ 23. Farloyvi
Hjálparfólk kann fáa farloyvi, tá tað ikki nervar arbeiði á stovninum.
Farloyvi kann játtast upp til 5 ár. Setanarstaðið hevur ábyrgd av at hava starv leyst til viðkomandi, tá ið farloyvi er úti.

§ 24. Gildi sáttmálans

Hesin sáttmáli hevur gildi frá 1. apríl 2023, og kunnu báðir partar siga hann upp við 3 mánaða freist, tó í fyrsta lagi til tann 31. mars 2026. Í samband við uppsøgn av sáttmálanum kann annar parturin krevja, at samráðingar byrja innan ein mánað eftir, at krøv eru send mótpartinum. Tó kann parturin í fyrsta lagi krevja, at samráðingar byrja um endurnýggjan av sáttmálanum 3 mánaðir, áðrenn hann fer úr gildi.

Tórshavn tann

29. apríl 2024

Føroya Pedagogfelag Fíggjarmálaráðið

Kommunala Arbeiðsgevarafelagið

Fylgiskjøl

Starvsfólkapolitikkur

Avtala um tiltøk, ið kunnu stuðla undir ein virknan starvsfólkapolitikk á landsins stovnum.

1. Inngangur
Tað er týdningarmikið, at starvsfólkið hevur møguleikar fyri persónligari menning, og neyðugt er samstundis at taka atlit at sambandi millum arbeiðslív og onnur lívsviðurskifti. Partarnir eru tí samdir um at styrkja teir møguleikar, ið stovnarnir hava, tá ið teir evna sín starvsfólkapolitikk á hesum økjum:
Førleikamenning
Tiltøk, sum kunnu stuðla undir eldrapolitikk á landsins stovnum
Tiltøk, sum kunnu stuðla undir familjupolitikk á landsins stovnum
Javnstøða
Harafturat eiga rættindi hjá starvsfólkum at verða vird, verður virksemi hjá landinum lagt til onnur at reka.

2. Førleikamenning
Leiðslur og starvsfólk eru týdningarmesta tilfeingið hjá landsins stovnum. Tað er tað arbeið, sum tey í landsins tænastu inna, sum ger av, um úrslitini verða góð. Framhaldandi at menna starvsfólkini er tí umráðandi fyritreyt fyri, at landsis stovnar mennast.
Partarnir eru tí samdir um, at:
miðvís og dagførd eftir- og víðariútbúgving av starvsfólkinum er ein fyritreyt fyri virkisfýsnum almennum stovnum við høgum tænastustigi.
hvør stovnur sær skal virka fyri, at starvsfólkinum stendur í boði at kunna menna sín førleika bæði gjøgnum sítt dagliga yrki og við eftir- og víðariútbúgving. Til tess at røkka hesum endamáli, eigur hvør stovnur at seta sær miðvís menningarmál.
endamálið við hesi avtalu er at geva starvsfólkinum umstøður at menna seg sjálvt og síðani møguleikar, at átaka sær virknari leiklut at mynda virki stovnsins. Harumframt ber til hjá leiðsluni at menna almenna tænastuførleikan.
Starvsfólk og leiðsla hava í felag ábyrgdina av førleikamenningini. Uppgávan hjá stovninum er at bera so í bandi, at starvsfólkini altíð eru skikkað til uppgávuna.
Sáttmálapartarnir seta ein arbeiðsbólk, sum í sáttmálaskeiðnum skal tilevna eina vegleiðing um eina skipaða útbúgvingarætlan til starvsfólk á landsins stovnunum.

3. Tiltøk, sum kunnu stuðla undir eldrapolitikk á landsins stovnum
Fyri at varðveita eldri starvsfólk og fakligu vitan teirra á arbeiðsmarknaðinum, eru partarnir samdir um, at sum liður í eldrapolitikkinum á einstaka stovninum eigur at bera til at gera skipanir til starvsfólk, sum eru 60 ár og eldri – um so er, at tey sjálvi vilja tað, og umstøðurnar á arbeiðsplássinum annars eru til tess – at leggja síni eldru ár á arbeiðsmarknaðinum soleiðis til rættis, at tey fáa eina liðiliga tillagingarskipan, áðrenn tey fara úr starvi.
Tá ið stovnar evna sín eldrapolitikk, kunnu teir sum part í hesum gera sjálvbodnar skipanir, í hesum karmi:
Niðursett tíð
Hesar treytir skulu verða loknar, so at starvsfólk skal kunna koma undir skipanina:
a) vera fylt 60 ár
b) hava starvast hjá landinum seinastu 10 árini
c) arbeiðstíðin skal vera minst 20 tímar um vikuna, eftir tað, at hon er niðursett
Starvsfólk kann fara uppí ¼ niður í starvstíð við lutfalsliga at fara niður í løn.

Stovnurin kann í hesum tíðarskeiðinum gjalda eftirlønargjaldið, sum um starvstíðin var ikki sett niður.

Lægri starv

Stovnur kann eftir umsókn játta starvsfólki, ið hevur fylt 55 ár, at fara í annað lægri starv, um so er, at starvsfólkið seinastu 10 árini hevur starvast fulla tíð hjá landinum í einum starvi við leiðsluábyrgd ella í øðrum serliga krevjandi starvi.

Lønin verður tá samsvarandi lægra starvinum, men starvsfólkið fær framvegis heilt ella lutvíst eftirlønargjaldið í hægra starvinum, fyri eitt tíðarskeið, sum í mesta lagi má vera 7 ár.

Stovnurin kann veita eitt ikki eftirlønargevandi ískoyti, sum í mesta lagi kann vera munurin millum lønina í lægra flokkinum og lønina í hægra flokkinum. Ískoytið kann í mesta lagi verða veitt í 3 ár.

Niðursett tíð orsaka av sparingum

Gera sparingar, at starvsfólk verða sett niður í tíð, varðveitir starvsfólkið eftirlønargjaldið, sum um starvstíðin varð ikki sett niður. Treytirnar eru:

a. starvsfólkið hevur fylt 55 ár

b. starvsfólkið hevur starvast hjá landinum seinastu 10 árini

c. arbeisðtíðin er minst ½ tíð, eftir at hon er niðursett.

4. Tiltøk, sum kunnu stuðla undir familjupolitikk á landsins stovnum

Tá ið lagt verður til rættis, eiga bæði starvsfólk og leiðsla at vísa lagaligheit og smidleika, fyri at betri samanhangur kann verða millum familjulív og arbeiðslív.

Í teimum førum, tá ið børn verða innløgd á sjúkrahús, og lækni sigur tað vera neyðugt, at annað av foreldrunum verður innlagt við, kann starvsfólkið, loyva arbeiðsumstøðurnar tí, brúka dagarar, ið starvsfólkið eigur til frí við løn, tá ið barn/børn teirra eru sjúk, samanhangandi longur enn 2 dagar.

5. Javnstøða

Lønarskipanin eigur at verða so mikið greið, at hon gevur betri trygd fyri, at javnstøða er millum kynini, tá ið lønin verður ásett.

6. Umleggja alment virksemi

Um so er, at virksemi hjá landinum verður yvirtikið av øðrum at reka, eiga tær avtalur, rættindi og skyldur, landið hevur mótvegis starvsfólkunum, tá ið umskipanin fer fram, óskerdar at verða førdar yvir á tann, sum yvirtekur virksemið.